

**Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave
Fakulta verejného zdravotníctva**

**ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE
Zdravie pri práci**

Zdravotnícke povolanie: Verejný zdravotník

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Zdravie pri práci je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá podporou a zachovaním čo najvyššieho stupňa fyzickej pohody, mentálnej pohody a sociálnej pohody pracovníkov, prevenciou predčasnej straty pracovnej schopnosti, ochranou zamestnancov pred rizikami vyplývajúcimi z expozície zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia. Ďalej sa tento špecializačný odbor zaoberá pracovnými podmienkami v súvislosti so zdravím, usmerňovaním celospoločenskej prevencie a zdravotníckej prevencie ochorení a poškodení zdravia v súvislosti s výkonom práce, so zohľadnením a skúmaním aj mimopracovných vplyvov, ovplyvňovaním rozvoja a podpory zdravia pracovníkov a výkonom štátneho zdravotného dozoru nad ochranou zdravia pri práci. Je charakterizovaný interdisciplinárnou spoluprácou.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe verejné zdravotníctvo v študijnom odbore verejné zdravotníctvo alebo získané vzdelanie podľa § 78a ods. 1 písm. a), c) alebo písm. d) nariadenia vlády č. 296/2010 Z. z.
Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia sú najmenej 3 roky praxe v odbore zdravie pri práci od získania VŠ vzdelania.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí

1. charakteristika faktorov pracovného prostredia, spôsob ich prenosu alebo vstupu do organizmu, metabolizmus a mechanizmus pôsobenia týchto faktorov a ich účinky na zdravie,

2. metódy stanovenia a merania veľkosti expozície, biologické expozičné testy, vzťah medzi veľkosťou expozície a dávkou, expozičné limity a limity ožiarenia,
3. princípy základných metód merania osvetlenia, hluku, prachu, vibrácií, podmienok tepelno - vlhkostnej mikroklímy, ionizujúceho žiarenia a neionizujúceho žiarenia na pracovisku, stanovenia chemických látok a rádioaktívnych látok v pracovnom ovzduší, meranie a hodnotenie expozície zamestnancov faktorom pracovného prostredia,
4. manažment a komunikácia rizika,
5. požiadavky na stavebné usporiadanie a priestorové usporiadanie pracoviska, vetranie, vykurovanie, osvetlenie a farebnú úpravu pracoviska,
6. fyziologické základy a typy svalovej práce, metodika stanovenia a hodnotenia dôsledkov neprimeranej fyzickej záťaže,
7. posudzovanie práce žien, mladistvých, pracovníkov vyšších vekových skupín a znevýhodnených skupín,
8. časová snímka práce, hodnotenie energetického výdaja pri práci, hodnotenie ergonomických parametrov pracovného miesta,
9. neurofyziologické základy senzorickej pracovnej záťaže a psychickej pracovnej záťaže, možné zdravotné dôsledky neprimeranej psychickej pracovnej záťaže,
10. metódy podpory zdravia, intervenčné programy,
11. postup pri priznávaní a evidencii chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce,
12. základné charakteristiky najčastejšie sa vyskytujúcich chorôb z povolania a profesionálnych otráv,
13. hlavné vyšetrovacie metódy v klinickom pracovnom lekárstve,
14. zásady organizácie prvej pomoci, opatrení v prípade nehôd, štandardné metodiky prvej pomoci,
15. platné právne predpisy Slovenskej republiky v oblasti ochrany zdravia pri práci,
16. metódy potrebné na poradenstvo a výchovu k zdraviu v oblasti ochrany zdravia pri práci,
17. epidemiologické metódy, bioštatistika a zdravotnícka informatika,
18. bezpečnosť práce a spolupráca s inšpektorátmi práce,
19. základná dokumentácia na pracovisku preventívneho pracovného lekárstva orgánu verejného zdravotníctva.

Rozsah praktických zručností a skúseností

Minimálny počet výkonov

1.	posúdenie pracovísk a pracovných činností na základe pozorovania	10
2.	vypracovanie časových snímkov práce	pre 10 profesií
3.	príprava požiadaviek na objektivizáciu alebo vyhodnotenie výsledkov objektivizácie faktorov pracovného ovzdušia – analýza chemických faktorov a pevných aerosólov, z toho aspoň jedna pre prácu s výskytom azbestu a hodnotenie výsledkov	10

4.	biologické expozičné testy – posúdenie profesionálnej expozície	pre 5 profesií
5.	príprava požiadaviek na objektivizáciu alebo vyhodnotenie výsledkov objektivizácie hluku za účelom hodnotenia profesionálnej expozície (meranie hluku a hodnotenie výsledkov)	pre 10 profesií
6.	príprava požiadaviek na objektivizáciu alebo vyhodnotenie výsledkov objektivizácie vibrácií prenášaných na horné končatiny za účelom hodnotenia profesionálnej expozície (meranie vibrácií a hodnotenie výsledkov)	pre 5 profesií
7.	príprava požiadaviek na objektivizáciu alebo vyhodnotenia výsledkov objektivizácie osvetlenia pracovísk (meranie osvetlenia a hodnotenie výsledkov)	5
8.	vypracovanie hodnotenia energetického výdaja pri práci	pre 5 profesií
9.	vyhodnotenie pracovného miesta z ergonómického hľadiska	5 pracovísk
10.	vypracovanie posudku o riziku vrátane plánu riadenia rizika práce s expozíciou 10.1 chemickým faktorom 10.2 karcinogénnym a mutagénnym faktorom 10.3 biologickým faktorom 10.4 fyzikálnym faktorom (podľa výberu vrátane ionizujúceho žiarenia), a pre práce s fyzickou záťažou vrátane práce s bremenami	3 2 1 4 2
11.	posúdenie psychickej pracovnej záťaže na pracovisku – vypracovanie podkladov	pre 1 profesiu
12.	vypracovanie prevádzkového poriadku pre pracovisko s chemickými faktormi	2
13.	vypracovanie prevádzkového poriadku pre pracovisko s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi	1
14.	vypracovanie prevádzkového poriadku pre pracovisko s biologickými faktormi	1
15.	vypracovanie prevádzkového poriadku pre pracovisko s laserom	1
16.	vypracovanie prevádzkového poriadku pre pracovisko so zdrojom hluku	1
17.	vypracovanie podkladov pre odborné stanovisko z prešetrenia podozrenia na chorobu z povolania, z toho 17.1 pre ochorenia z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín, 17.2 pre poškodenia sluchu z hluku, 17.3 pre poškodenie zdravia chemickými látkami, 17.4 pre poškodenia zdravia z vibrácií, 17.5 pre kožné choroby z povolania, 17.6 pre infekčné ochorenie	7 1 1 1 1 1 1
18.	vypracovanie návrhu intervenčného programu na podporu zdravia zamestnancov	1
19.	vypracovanie návrhu na zaradenie práce do kategórie 3 alebo 4 (rizikové práce)	3

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium začína dňom zaradenia do špecializačného štúdia podľa zostaveného študijného plánu, pozostáva z teoretickej časti a z praktickej časti, pritom praktická časť má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotnickej praxe vykonavanej na jednotlivých pracoviskách zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Zdravie pri práci v trvaní 24 mesiacov, z toho:		
1.	na pracovisku preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie orgánu verejného zdravotníctva	3 mesiace
2.	na pracovisku pracovnej zdravotnej služby	3 mesiace
3.	na vlastnom pracovisku, ktorým je pracovisko preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie orgánu verejného zdravotníctva, alebo pracovisko pracovnej zdravotnej služby	18 mesiacov